

דיבור המתחיל <<

קודם שקיבל על עצמו את עול הנשיאות, בהיותו יושב בשבת תחכמוני כתב רבינו לעצמו רשימה תורנית, העוסקת בביאור אגדה מזווית הלכתית, כאשר כל פרטי האגדה מתבארים בטוב טעם, כשהם בנויים על אדני ההלכה ונשענים על סברותיה.

זמן מה לאחר מכן, בתוך שלוש יום קודם מעמד קבלת הנשיאות, נשא הרבי את הדברים בפני קהל החסידים, עם שינויים והוספות.

כעין 'עירוב תחומין' מוצאים אנו בשיחה זו, בה חוברים להם יחד האגדה וההלכה, כך שמעיקרא לא נראה שהיו פעם רשויות נפרדות.

האגדה מובאת לקראת סיומה של מסכת נידה, ומספרת על ג' דברי בורות ששאלו אנשי אלכסנדריא את רבי יהושע בן חנניא (בנוסף לשאלות נוספות המובאות שם), כשעל כולם מוצא רבי יהושע לנכון לענות.

בהשקפה ראשונה, פשטנית משהו, אין אלו דברי תוכן, כי אם כפי שבחרת הגמרא לכנותם - 'דברי בורות'. אולם בדפי השיחה נשקפת לנגד עינינו התבוננות מעמיקה, לפיה כל מילה בתורה מדויקת ומכוונת להפליא. וכך, שלב אחר שלב, מסביר הרבי בשיטתיות כיצד הדברים הללו בעלי משמעות תורנית עמוקה.

ניתן לומר בעדינות, שאף כאשר נאמרו הדברים ונלמדו במשך הדורות ע"י תלמידי חכמים מכל קצות הקשת, הרי שלא זכו לאותו יחס של כבוד אותו הם מקבלים במשנתו של הרבי.

פירוש מחודש עולה, א"כ, מרוח הדברים. אלו אינם 'דברי בורות' ביחס **לתוכנם**. אדרבה, הינם בעלי תוכן עמוק. אלו 'דברי בורות' ביחס **להקשר** שבו נאמרו.

אם פירוש זה היה נאמר ביחס לעניין שאינו תורני, הוא היה דחוק ביותר, שהרי ההגדרה ה'בורית' מכוונת כלפי הדברים ולא כלפי הקשרם - 'דברי בורות'. אולם בתורה - שבה מלכתחילה לא ייתכנו דברים ריקים מתוכן, הפירוש הזה הוא המתקבל על הדעת.

ובכל אופן, מדוע מוכרחים אנו לפרש כן? וכי מה בכך אם נאמר שדברים אלו נכתבו בגמרא כמעשה שהיה ותו לא?

את התשובה לכך נותן הרבי בעצמו. התורה היא אמת, ומשכך - הינה נצחית ורלוונטית בכל זמן ועת - כרונולוגית ומעשית.

באופן מיוחד, נדיר אולי, העיקרון אותו מציג הרבי בשיחה, לפיו כל פרט בתורה מדויק ומכוון להפליא, חוזר על עצמו כמעט בכל אות ואות.

וכך מתוודאים אנו שוב ושוב להיגיון הצרוף, לסברות המחודדות ולהבנות ההלכתיות המעמיקות הנשקפות מעל פני דברי הבורות - המקבלים כעת מבט אחר, קדוש יותר.

ליצחק א"ל - צעירי פלז'א. דיכצן, גמעי, תשס"ג.